

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta (HE 56/2024 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- finanssineuvos Sami Napari, valtiovarainministeriö
- apulaisjohtaja Anu Sammallahdi, Valtiokonttori

HALLITUKSEN ESITYS

Valtioneuvostolle myönnettyä lainanottovaltuutta esitetään lisättäväksi 170 miljardista eurosta 205 miljardiin euroon, johon sisältyvän lyhytaikaisen lainan enimmäismäärää esitetään lisättäväksi 29 miljardista eurosta 35 miljardiin euroon. Esitys ei vaikuta vuoden 2025 talousarvion sisältöön.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä muuttamattomana.

Viime vuosien kriisit ovat osaltaan kiihdyttäneet valtion velkaantumiskehitystä, ja ennusteiden valossa valtion velkaantuminen tulee jatkumaan myös lähivuosina. Valiokunta toteaa, että muutuvassa talouden ja rahapolitiikan ympäristössä korostuu myös valtion velanhallinnan strategian merkitys. Ottaen huomioon alijäämäkehityksen ja korkoympäristön muutokset, valiokunta korostaa tarvetta jatkossa kiinnittää huomiota enemmän myös lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen velan suhteeseen. Valiokunta painottaa, että valtion kasvava velkataakka lisää julkisen talouden riskejä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla ottamaan lainaa siten, että valtionvelan nimellisarvo saa toistaiseksi olla yhteensä enintään 205 miljardia euroa ja siten, että lainoja otettaessa laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisten lainojen muodostaman lyhytaikaisen velan määrä saa tästä määrästä olla enintään 35 miljardia euroa ja että valtioneuvosto voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin tehtäväksi.

Eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi käyttämään valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituista luottoa harkintansa mukaan.

Eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin tekemään valtion velanhallintaan liittyvässä riskienhallinnassa tarvittavia koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita johdannaissopimuksia harkintansa mukaan ja

eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston käyttämään tämän päätöksen mukaisia lainanotto- ja muita valtuuksia 1 päivästä heinäkuuta 2024 alkaen toistaiseksi ja oikeuttaa valtioneuvoston jo tätä ennen ryhtymään lainanottoa valmisteleviin tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2024 vp

Helsingissä 7.6.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Krista Mikkonen vihr

jäsen Markku Eestilä kok

jäsen Janne Heikkinen kok

jäsen Timo Heinonen kok

jäsen Jari Koskela ps

jäsen Aki Lindén sd

jäsen Mika Lintilä kesk

jäsen Minna Reijonen ps

jäsen Jari Ronkainen ps

jäsen Joona Räsänen sd

jäsen Sari Sarkomaa kok

jäsen Sami Savio ps

jäsen Ville Valkonen kok

jäsen Pia Viitanen sd

jäsen Ville Vähämäki ps

varajäsen Pauli Aalto-Setälä kok

varajäsen Minja Koskela vas

varajäsen Lauri Lyly sd

varajäsen Saku Nikkanen sd

varajäsen Henrik Wickström r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen